

Nakskov Roklub - et kalejdoskopisk tilbageblik på byens ældste idrætsforening

Af Leif Thygesen, Nakskov Roklub

Nakskov Roklubs pavillon opført 1903

Nakskov Roklub er stiftet 23. april 1887 og er dermed Nakskovs ældste idrætsforening. I de tidligste år forsøgte man sig både til vands og til lands. Der blev eksperimenteret med så forskellige sportsgrene som fodbold, cykelløb, skøjteløb, tennis, tovtrækning, fægtning, cricket og flere andre. Faktisk er de nuværende tennis- og gymnastikforeninger direkte udløbere af Nakskov Roklub.

En overgang hed man Nakskov Ro- og Boldklub. Der blev anlagt boldbaner på Færgelandet bag epidemisygehuset (Produktionsskolen) og i 1899 tennisbaner ved siden af klubhuset. Men det var naturligvis roning, der var højest prioriteret. At være iværksætter er ikke altid lige nemt - sådan var det også dengang. Således aflagde læge Rosengreen beretning for tennisafdelingen 1. april 1919. Af beretningen fremgik det, at der havde hersket en følelig mangel på bolde, af hvilken grund turneringskampene måtte opgives. I 1912 var det gymnastikafdelingen, der havde problemer. I forhandlingsprotokollen står at læse: "For øvrigt havde det kun været dårligt bevendt med gymnastikken, fordi gymnastiklæreren havde været svagelig."

Men der var da også triumfer: I 1901 vandt man fodboldkampen på udebane mod Nykøbing F. Boldklub med 2 - 0, og på hjemmebane vandt man cricketkampen mod samme klub med 108 point mod 57. Men samme år måtte man desværre se sig slået i fodbold af Stubbekøbing Boldklub, der vandt 1 - 0.

Flotte resultater på kaproningsbanerne opnåede man

også, men der skulle gå fem år, inden man fik sin første sejr. Den blev vundet ved Dansk Forening for Rosports kaproning på Guldborgsund i fireåres inrigger. Konkurrenterne var Nykøbing F. og Skælskør. Sejren gav opsving i klubben, og i 1900 kan man læse om kaproning i forhandlingsprotokollen: "Men antallet af Starter ved Kaproninger var 5 med 1 Sejr. Denne vandt Klubben i Nyborg 16de September ved en Kaproning for fynske og lolland-falsterske klubber. Nakskov Roklub havde lejet en Dampert til at befordre Roerne og andre Medlemmer til og fra Nyborg, men Afrejsen fra Nakskov blev forsinket 4 timer paa Grund af tæt Taage, som atter nødte Damperten til at ligge stille en Tid i Nærheden af Langelands Nordspids, saaledes at Ankomsten til Nyborg først fandt sted kl. godt 6 om Eftermiddagen! Første da begyndte Kaproningen, idet man havde ventet på Nakskovitterne og den endte i Lygtebelysning."

Ud over kaproning blev der også roet langturseroning. Men storpolitik kunne sætte en stopper for dette. I 1916 indskærpede formanden over for roerne, at roning over åbent vand ikke på nogen måde måtte finde sted, ligesom ture langs Lollands sydkyst blev forbudt på grund af faren ved de udlagte miner.

Også i 1943 mærkede man krigen. Den 10. marts kl. 20.55 midt under generalforsamlingen blev der blæst luftalarm, og cirka en tredjedel af de fremmødte medlemmer forlod lokalet, da de havde mødepligt enten som CB'ere (CB står for civilbeskyttelse) eller samaritter. Klokken 23.15 blæstes der af, og alle gik hjem.

Mere fredeligt var det sidst i 1930'erne, hvor tidens mest yndede udflugtsmål for langturseroerne var Lindelse Pavillonen. Man roede til Lindelse og iførte sig de hvide landgangsbukser og den hvide bluse med klubbens logo - den blå femtakkede stjerne - på brystet, hvorefter man indtog dansegulvet.

Nakskov Roklubs tennisbaner anlagt 1899.

Nakskov Roklub var på mange måder en progressiv klub. Allerede i 1888 åbnede man en dameafdeling - og det var bestemt ikke almindeligt. Flere steder var der forbud mod, at kvinder roede. En københavnsk læge havde i en opsigtsvækkende artikel skrevet, at kvinder fik store hænder og bagdele af at ro. Nu gik verden da ikke helt af lave, også selvom kvinderne formastede sig til at ro. På et medlemsmøde i 1928 udtrykte kvinderne ønske om at kunne få styrmandsret. I forhandlingsprotokollen fastslås det imidlertid: "Man kunne ikke tillade dette, da det en Gang var vedtaget inden for Bestyrelsen at Damerne ingen Styrmandsret kunde faa".

Måske var beslutningen om, at kvinder ikke kunne erhverve styrmandsret taget efter klubkaproningen i 1927. Her berettes: "Eftermiddagens Program skulde oprindeligt have budt på 6 løb, men Damløbet udgik paa Grund af uenighed blandt Damerne."

Blandede hold - altså hold bestående af kvinder og mænd - blev først tilladt sidst i 1960'erne, men i dag har man lige ret - eller? Nakskov Roklub er efterhånden blevet 128 år gammel, men man har aldrig haft en kvindelig formand.

Centrum for Nakskov Roklubs aktiviteter har altid været Færgelandet, hvor der har ligget tre forskellige klubhuse. Det mest legendariske var nok "Den gamle Pavillon" opført i 1903 og revet ned på grund af råd i 1958.

Ud over det idrætslige lavede Nakskov Roklub også arrangementer af mere kulturel art. I forhandlingsprotokollen fra 1898 står at læse: "23 Januar afholdtes

Koncert af Violincellisten kogl. Kammernusiker Henry Bramsen og Pianistinde Fru Agnes Adler under stor tilslutning og efterfulgt af et livligt bal".

I Pavillonen var der restaurant på første sal, og Pavillonen blev desuden fra 1912 brugt til danseundervisning under ledelse af Frk. Marie Andresen. Men selvom man var kulturel, var det alligevel idrætten, der blev prioriteret højest. I 1912 holdt man afstemning: "Det vedtoges at søge Klubbens Klaver solgt og at anvende Pengene til Køb af en ny 2-aars Baad." Klaveret blev senere solgt for 385 kr.

I 1912 havde man også fint besøg. Kongen var i Nakskov. Forhandlingsprotokollen beskriver begivenheden: "31 august aflagde Kongen (Christian X) et ganske kort besøg i Nakskov, paa en biltur rundt i Byen og Omegnen sammen med Dronningen (Alexandrine) og de to Prinsere (den senere Frederik IX og arveprins Knud) kom han ogsaa over paa Færgelandet og besaa det udvendige af Roklubbens Pavillon."

Klubbens nuværende klubhus er fra 1959 og er tegnet af arkitekt Laust Ørnsholt. Huset kostede cirka 110.000 kroner, men værdien af medlemmernes arbejde udgjorde cirka 35.000 kroner, og for det overskud købte man inventar og en ny båd. Klubhusindvielsen 23. marts 1959 blev dækket af Statsradiofonien, der havde et indslag i middagsradioavisen, og samme aften var der fjernsyn fra begivenheden i Aktuelt. Rapporter for Statsradiofonien var legendariske Gunnar "Nu" Hansen.

I dag har klubben flere gange - uden held - forsøgt at få TV-dækning af klubbens langdistancekaproning "Lollands Havørn". Hvert andet år - i ulige årstal - arrangerer Nakskov Roklub en afdeling af Danmarksmesterskabet i langdistancekaproning. Langdistancebanen på Nakskov Fjord er kendt som en af de smukkeste og teknisk mest krævende langdistancebaner i Danmark, og på den måde gør Nakskov Roklub fortsat god reklame for byen og fjorden.

Nakskov Fjord - et usædvanligt smukt rofarvand.